

De gedachte

Bart Eeckhout
Hoofdcommentator
@barteckhout

Toegeeflijkheid

Discussie over de VRT, het meest zichtbare overheidsbedrijf in de Vlaamse Gemeenschap, is er altijd geweest en zal er altijd zijn. Daar is op zich niks mis mee. De aard en de toon van het debat verschuiven wel. Zij wijzen op een veel bredere verandering in het politieke klimaat. Paniek is onnodig, maar onschuldig is het allemaal niet.

Tot niet zo heel lang geleden volgden discussies over de openbare omroep vooral een sociaal-economisch draaiboek van staat versus markt. Vonden de enen dat de VRT als grootste ster in het Vlaamse media-zonnestelsel alle ruimte moest krijgen, dan vreesden de anderen marktverstoring en oneerlijke concurrentie voor de privéspelers. Het waren noodzakelijke discussies over reclameplafonds en hitzenders, over digitale ambities en toplonen. In die klassieke strijd tussen links en rechts diende de CEO van de omroep als een jongleur-equilibrist het evenwicht te vinden op een soms slappe koord. Soms lukte dat, soms niet. Dan volgde een ontslagvergoeding.

Vandaag gaat het over iets fundamenteel anders. Zoals een groot deel van het publieke debat is ook het gesprek over de openbare omroep meegesleept in de arena van de cultuurstrijd. De centrale kwestie is nu of de VRT wel voldoende 'van ons' is en hoe exclusief

of inclusief die 'ons' dan is. Dominante partijen als de N-VA of het VB willen die definitie van 'ons' een beetje of juist heel erg verstrakken en opleggen.

Een economisch debat wordt zo een identitair debat, met het zorgwekkende gevolg dat de politiek zich ook wil gaan moeien met wat een zender inhoudelijk brengt. Het antwoord van de huidige VRT-top op dat risico van inmenging is niet geruststellend. Dát is de kern van het huidige conflict, ook binnen de VRT zelf.

Internationale, Europese voorbeelden

tonen dat radicale, rechts-populistische partijen best ver willen gaan in het naar de eigen hand zetten van de nationale omroep. In Hongarije, Polen en nu ook Slowakije vormden uiterst rechtse leiders de zenders om tot propagandakanalen. Het is belangrijk om te blijven zeggen dat wij daar vandaag nog zeer ver vanaf zitten. Maar een fictiescenario is zo'n omwenteling allang niet meer. In Nederland wil verkiezingswinnaar Geert Wilders de publieke omroep 'weg', hier wil het VB de 'te linkse' nieuwsprogramma's eens duchtig aanpakken.

Daartegenover stelt de VRT-leiding een houding van toegeeflijkheid en vermijding. Sterke programma's, zoals *Godvergeten* of *Het proces dat niemand wou* worden afgeremd uit vrees voor ophef en tegenkanting. Omgekeerd lopen directeurs naar het kabinet van de minister-president om tv-reeksen aan te bieden die de regeringsprioriteiten spontaan weerspiegelen, wellicht omdat het geld en gunsten kan opleveren. 'Werken naar de leider toe' is een bekend procedé uit meer autoritaire regimes. De VRT-leiding heeft er zich alvast in bekwamd.

De VRT zit - gelukkig - nog een heel eind verwijderd van de Oost-Europese propagandazenders. Maar zal de huidige omroepleiding de rug recht kunnen houden, mocht de politiek zich op een dag echt met het zendschema of de nieuwsdienst gaan moeien? Ik ben niet overtuigd.

'Werken naar de leider toe' is een bekend procedé uit autoritaire regimes. De VRT-leiding kan het ook alvast

Hoogste onderscheiding voor Nancy Pelosi

President Joe Biden heeft negen Medals of Freedom uitgereikt. De hoogste Amerikaanse onderscheiding voor burgers gaat naar onder anderen Nancy Pelosi, voormalig voorzitter van het Huis van Afgevaardigden.

Pelosi heeft decennialang voor de Democraten in het Huis gezeten en was daar de eerste vrouwelijke voorzitter van. Die laatste functie vervulde ze twee keer, voor het laatst tussen 2019 en 2023. De onderscheidingen gaan ook naar politici Jim Clyburn, Al Gore, John Kerry, Elizabeth Dole en Michael Bloom-

Pelosi was de eerste vrouwelijke voorzitter van het Amerikaanse Huis

berg. Ook actrice Michelle Yeoh, voormalig ruimtevaarder Ellen Ochoa en zwemster Katie Ledecky ontvangen de medaille.

De Medal of Freedom is bedoeld voor personen die "uitmuntende bijdragen hebben geleverd aan de welvaart, waarden of veiligheid van de VS". (ANP)

Een fan met een bordkartonnen versie van Trump op een campagnemeeting in Freeland, Michigan. © DOUG MILLS / NYT

Amerika-kenner Kenneth Manusama over het proces tegen de oud-president en de aanstaande verkiezingen

'Misschien stuurt Trump juist op een celstraf aan'

In de rechtbank leek Donald Trump de voorbije weken een bedeesde schooljongen, maar op campagnebijeenkomsten is hij driester dan ooit. 'Een gevangenisstraf zou in de ogen van zijn supporters weleens als een rode lap op een stier kunnen werken', zegt Kenneth Manusama, jurist en Amerika-deskundige (Vrije Universiteit Amsterdam).

MAARTEN RABAEY